

M U Z I E K

COMPONIST EN DILETTANT

Het is thans ruim vier jaar geleden, dat Henri Geraedts in het orgaan der Federatie van Nederlandsche Toonkunstenaars-vereeningen een beschouwing schreef over „de taak van den musicus in dezen tijd”, waarin hij de opkomende neiging tot muzikale zelfwerkzaamheid in de jeugdbeweging en in de muzikale leekenkringen signaleerde en zijn collega's den raad gaf, zich van deze strooming niet afzijdig te houden, doch haar veeleer op te vangen en in goede banen te leiden. In een vaktijdschrift, dat vooral den muziek-pædagogon in handen komt, was dit een nieuw geluid! De schrijver wees hier op een vernieuwing, welke zich buiten de traditioneele piano- en vioollessen, en ook buiten de gewoonte van het concertbezoek om, in den kring van de (vooral jeugdige) muziekliefhebbers bezig was te voltrekken: het verlangen nl., in groepsverband muziek te maken, niet terwille van de „prestatie” ten overstaan van anderen, doch alleen om den muzikalen drang welken men in zich heeft, vollediger en ook meer onmiddellijk tot uitdrukking te brengen, dan wanneer men zich op gezette tijden enkel tot de rol van toehoorder beperkt.

De oproep van Geraedts heeft, zij het dan ook in zeer bescheiden mate, gehoor gevonden. Er zijn sindsdien van Nederlandsche componisten eenige werkjes verschenen, welke geschreven waren met de bedoeling, aan de behoefte aan zang- en speelmateriaal van deze actieve muziekliefhebbers tegemoet te komen. Ik denk aan de beide bundeltjes

Zingen en Spelen (uitg. G. M. C. Rijs, den Haag), waarin bijdragen voorkomen van Sem Dresden, Henri Geraedts en Willem Pijper. Deze composities bestonden in hoofdzaak uit meerstemmige volkslied-bewerkingen, waaraan ook instrumenten te pas komen. Als symptoom was deze uitgave, welke veel te weinig is opgemerkt, belangrijk. Immers, hier werd een nieuwe en vruchtbare verbintenis tot stand gebracht tusschen de hedendaagsche Nederlandsche componisten en de beoefenaren der muziek, in huis en in jeugdkringen. Zulk een poging behoeft voor den componist allerminst te beteekenen dat hij „afdaalt” tot het peil van den eenvoudigen muziekliefhebber! Hij heeft enkel rekening te houden met de uiteraard bescheiden muzikale middelen, waarover de muziekliefhebber vooral in technisch opzicht beschikt. Hiermede hebben de componisten, enkele stukken van didactischen aard uitgezonderd, in het verleden te weinig rekening gehouden. Vandaar dat de muziekliefhebbers, die toch niet stil wilden zitten, bijna steeds gedwongen waren, zich aan muziek te wagen, welke eigenlijk boven hun technisch bereik lag. Vandaar ook, dat het woord „dilettant” langzamerhand een minder-plezierigen klank gekregen heeft, wat het allerminst verdient, want de dilettanten vormen het merg van de muzikale maatschappij: al hetgeen de kunstenaars verrichten, ook in creatief opzicht, valt terug op *hun* belangstelling en medeleven.

Het wordt hoog tijd, dat wij ook in ons land tot de ontdekking komen, hoe funest het is, wanneer een componist enkel muziek